

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

(For.) Vitt
Lund

Leonard Strömberg.

EFTER STRIDERNÄ

UNIVERSITET
BIBLIOTEK
LUND.

A. P. Skogs förlag, Östersund

Pris 10 öre.

A. P. Skogs Förlag, Östersund.

Köpmangatan 28.

"OLIKA BANOR

och andra berättelser"

af

Leonard Strömberg.

PRIS 1 KRONA.

"Svea-Kartongen"

Praktisk nyhet för Bokhyllan!

Användes till förvarande af Subskriptionsarbeten, Småskrifter Tidningsurklipp, Handlingar och Värdepapper, Blomster- och Visitkort m. m.

Format invändigt: n:o 1. 280—190 millim., pris 2:—

" " " 2. 250—150 " " 1:50

Försäljes hos

A. P. Skog, Östersund.

Förmannens Bok

i fickformat,

innehållande 100 st. dagsverkslistor

för dag-, timpenning och accordsafföring. Oumbärlig för alla slags arbetsförmän.

PRIS 2 KRONOR.

Sändes mot postförskott eller efterkräf.

EFTER STRIDERNA

Berättelse af

LEONARD STRÖMBERG

ÖSTERSUND
A. P. Skogs förlag.

Östersund, A. P. Skogs tryckeri, 1897.

Andre styrmannen på den stora emigrantångaren Alvaro var en treflig, sällskaplig man med stor förmåga att på ett fängslande sätt tala om små historier och berättelser, hvilka han, så att säga, samlade genom blicken, då han var ute på resa.

Hvarje gång han efter en färd öfver hafvet kom hem samlades någon afton en liten krets af vänner i hans trefliga hem, där gästvänligheten hörde till det nödvändiga i hvardagslag, och alltid vid de där små samkvämen, var det roligt.

Man fördref tiden under gladt samspråk, öfvade sång och musik, ty Granton, så var styrmannens namn älskade musiken entusiastiskt. Helst sutto dock vännerna och lyssnade till hans berättelser.

Genom en af mina vänner hade jag blifvit bekant med Granton, och vid ett af hans besök i hemmet följde jag min vän dit, och välkommen var jag äfven.

Vi hade superat, fått präktiga cigarrer och slagit oss ner i det lilla trefna för-maket, där de alltid plögade sitta då be-rättelserna omtalades, och där en varm toddy aldrig plögade saknas.

Men denna afton sågo de kära vänner-na förgäfves efter glas och buteljer; ingen-ting sådant syntes till på bordet, endast en cigarrlåda och ett tändstickställ.

Granton själf var mot vanligheten tyst och sluten, så att vi förundrade oss storligen öfver honom.

—Har du ingen historia att lifva oss med i dag? Frågade en efter nyheter läng-tande tidningsman.

—Nej i dag har jag tyvärr ingen.

—Nå, men toddyn behöfde du väl in-te glömma för det! Har du ingen sådan heller? tillade en gammal kollega till Gran-ton, en präktig gubbe för öfrigt, men o-botlig, som det tycktes, då gällde aftontod-darna.

— Icke heller det har jag i dag, och det får jag sannolikt aldrig mera att bjuda på. Jag har blifvit nykterist.

— Nu pratar du som en riktig pojke sade gubben; har du blifvit nykterist? Tala då åtminstone om hur det gått till, om du ej har något annat att traktera oss med.

— Det är ingen skrattretande berättelse, men nyttig är han kanske, och viljen I lyssna till den, så skall jag gärna berätta.

— Visst vilja vi höra, börja bara, hördes från oss alla.

Granton drog ett väldigt bloss ur sin cigarr, suckade djupt och började, sedan han funderat ett ögonblick:

Det var andra dagen vi voro ute på hafvet, när vi gingo från hemmet denna sista resa, som jag först lade märke till honom. Att han var en man, som pröfvat något af lifvets mångahanda, syntes så väl på honom. Han reste i andra klass, förde sig alltid som en fint bildad man, men var skygg och drog sig helst undan från allt sällskap.

Som sagt, jag lade märke till honom andra dagen, då han stod ensam vid räcket bredvid komandobryggan och såg utöfver de solbelysta små vågorna. Han var ej längre ung, omkring 40 år kanske; håret var borta utom en tunn krans vid öronen och i nacken, och hela gestalten var böjd. Det låg ett så utprägladt drag af smärta, eller kanske rättare sagt lifsleda, öfver hans ansikte att man ofrivilligt kom att sucka, då man såg honom. Huru det nu var, han hade väckt mitt inträsse, och jag önskade lära känna

något närmare, men därtill fick jag ej tillfälle förrän några dagar senare.

Det friskade på en god vind, och därtill blef det ganska kyligt. För en sjöman är det så vanligt att vara ute i både godt och dåligt väder, att vi ej fäste oss vid kylan, men passagerarne voro glada att få hålla sig under däck så mycket som möjligt. Den där ensamme mannen stod dock uppe på däck, äfven då vinden pep förbi kall och bitande. Då gick jag bort till honom för att göra mig bekant.

— Tycker Ni ej att det är kallt att vara uppe i dag? frågade jag.

— Nej blef det tvära svaret.

— För den som ej är van, känns dock blåsten obehaglig, tänker jag.

— Kanske.

Jag höll på att uppgifva försöket, men så började jag ånyo:

— Vill Ni följa med ner och dricka ett glas konjak?

Han spratt till, som stungen af en orm; såg på mig med en gnistrande blick och svarade med en genfråga:

—Hvarför bjuder Ni mig på det sämsta Ni har?

— Det sämsta! Jag ansåg det vara det bästa jag kunde bjuda på.

— Nåja, det förstår Ni säkerligen icke. Tack emellertid. Jag följer med.

Utan ett ord vidare gick han ned utför trappan och jag följde efter. Snart sutto vi i min lilla trånga hytt med konjaksbutelj och glas på bordet. Så snart jag fyllt glasen, fattade han sitt och tömde det samt ställde det hastigt ifrån sig igen. Hans blick var skum, hans läppar darade, och han rörde händerna fram och åter på knäna. Jag tyckte det var nästan litet hemskt och ångrade till hälften, att jag bedt honom gå med ner, på samma gång jag undrade hur jag bäst skulle börja ett samtal med honom. Men jag behöfde ej börja, han gjorde det själf med högtidlig, bedjande röst.

— Tag aldrig rusdrycker till Ert hem, styrman; det följer förbannelse med dem.

— Det har jag aldrig funnit, ehuru jag alltid har sådana varor i mitt hem.

— Men Ni skall finna det, hör Ni! Jag vet det bättre än Ni, ty jag har sett och erfarit det! Jag har kämpat igenom striderna, och det är blott det sista som återstår.

— Ni har således gjordt någon sorglig erfarenhet genom rusdryckerna?

— Om jag har? Ser Ni ej det på mig? Betrakta litet närmare mitt ansikte, och

spåren synas nog af egen synd; men Ni ser andra spår däri äfven, spår af förtviflans strider, af förbannelse och namnlös smärta. Akta Ert hem för rusedrycker, styrman!

Han talade på ett sätt, som jag aldrig hört förr, ty orden voro så öfvertygande, att jag ovillkorligen kände dem vara sanning. Han sade rätt om spåren i sitt ansikte, ty jag kunde läsa allt i de där bleka dragen. Det for en bäfvande rysning igenom hela min varelse, liksom kände jag redan hur den mörka förbannelsen närmade sig mitt älskade hem.

— Sannolikt ligger något smärtsamt och dystert i Ert förflutna lif, efter Ni talar så, sade jag.

— Låt mig berätta det för Er, eftersom Ni dragit min tanke dit. Ni har troligtvis ett hem och en maka, som Ni håller kär och Ni vill ej mista hvarken den ena eller det andra.

— Nej vid Gud jag vill ej mista mitt hem och mina kära.

— Det ville icke heller jag, men ändå är det efter striderna nu. Ser Ni styrman jag hade ett hem och en maka och jag var så lycklig. Mitt arbete skulle hafva gifvit oss nog för våra behof, och jag hade dessutom en rätt stor förmögenhet, så att alla

bekymmer i det afseendet voro fjerran men jag drack, och min hustru tyckte äfven om de där goda sakerna. Vinet vid måltiderna var så förtjusande, punschen vi drucko ibland och toddyn, som jag tog hvarje afton tillsammans med en eller några vänner och på hvilken min hustru leende smakade ibland; allt var så godt, men ack, så förädiskt. Farligast var det för min stackars hustru, ty hos henne uppväcktes ett okufligt begär efter de förbannade dryckerna, och hon kunde ej låta bli dem. En dag då jag kom hem till middagen fann jag henne drucken i sitt rum.

— Hvad har du gjort min älskade? frågade jag.

— Jag drack litet vin bara, och det steg mig åt hufvudet så starkt.

Jag sade ingenting om det, jag trodde henne men hon ljög för mig! Snart började hon försumma sina plikter; jag fann hemmet i oordning och min hustru ibland half-rusig ibland alldeles öfverlastad, och det blef så allt oftare. Det blef ej bättre däri-genom att jag bad henne låta bli; det onda hade gått för långt. Mitt hem var förstört genom rusdrycker, och själf drack jag.

Vi hade en liten dotter om sju år, ett älskligt barn. Hon var så snäll och god,

och ehuru jag ej just var gudfruktig bad jag dock att den Allgode måtte hjälpa mitt barn. Men äfven hon fick med af det onda. Modern gaf henne ofta af giftet, som förstört så mycket redan, och i min sorg drack jag själf alltmer för att glömma.

Flera af mina vänner varnade mig men jag hade ej mer någon glädje i hemmet, och jag fortsatte, liksom min hustru. Några af vänner besökte ofta vårt hus. men mig funno de sällan hemma. Min hustru bjöd på hvad huset förmådde, och vännerna tycktes trifvas väl.

En afton, eller rättare en natt, då jag kom hem, satt min hustru ensam och väntade på mig. Vår lilla flicka sof redan. Jag undrade på, att min hustru var så blek och allvarsam,

Hvarför sitter du uppe ännu? frågade jag.

— Det är något jag måste tala med dig om.

— Kunde du ej ha väntadt med det tills i morgon?

— Nej nu måste jag säga det.

Och så talade hon om — — — —

Han tystnade, lutade hufvudet i händerna och gret. Jag ville ej störa honom, utan lät honom sitta en stund. Då känsloutbrottet var öfver, lyfte han häftigt upp

hufvudet och fortsatte med darrande röst:

— Och så talade hon om något, som kom hvarje mänsklig känsla i mitt bröst att frysa till is, ty jag höll henne så innerligt kär. Hon hade svikit den tro hon en gång svor mig inför den Allsmäktiges altare.

— Förlåt mig, hviskade hon, medan tårarna strömmade utför de bleka kinderna; men jag kunde ej.

Jag gick in det andra rummet där vårt barn sof. Längre satt jag och såg på den lilla älskliga varelsen, så kysste jag henne och gick. Utan ett ord till min hustru, utan att se på henne ens, gick jag ut, ty hemmet hade förlorat sitt värde för mig, hade blifvit ett helvete.

Vid ett hotél ringde jag på, i tanke att taga ett rum för att få hvila, men då de öppnade för mig, gick jag ändå därifrån ty hjärtat var ej stämt för hvila nu. Hela natten irrade jag omkring. En stund satt jag i en park utom staden, för öfrigt gick jag, utan mål, hvart som helst.

Då jag om morgonen kom till min plats för att arbeta, sågo de öfriga tjänstemännen på mig med undran, ty mitt utseende var väl ej det vanliga hvardagliga, antager jag.

Flera gånger tog jag pennan för att skriva, men jag kunde ej. Dock måste jag. Mekaniskt arbetade jag en stund. Klockan

var väl omkring nio, då ett bud anlände till mig, att jag genast skulle komma hem. Anande att något hade händt, sprang jag upp, med kallsvetten frambrytande på pannan, och ilade hem, utan att säga ett ord till ursäkt. Ett par polismän och en läkare såg jag därinne, och på sängen i soffrummet låg min hustru, blek och blodig. Bredvid henne skymtade jag vårt barn. Då jag kom in, vände sig en af polismännen till mig för att säga något, men öfver mina läppar gick ett skri, ack, det var mitt hjärta, som gaf till det skriet, och sedan hörde jag intet, såg intet mera. Det blef mörk natt omkring mig. O, att den natten hade fortsatt för evigt, men tyvärr det var ej så väl! Det ljusnade igen. Jag hörde dämpade allvarliga röster omkring mig, och jag såg upp. De hade burit ut mig i ett litet rum och lagt mig på soffan.

— Min maka, mitt barn, hvar allt jag kunde säga.

— De äro döda, svarade en polisman allvarligt, och jag måste höra det.

Ingen efterlängtd vanmakt föll öfver mig mera.

Då jag på natten hade gått min väg, utan bry mig om min hustrus böner, hade hon blifvit förtviflad. Hela natten vakade hon i ångrande, botfärdig bön, och då jag

på morgonen ej återkom, skref ett hon bref till mig, hvori hon åter bad mig förlåta samt att hon ej längre ville lefva, då hon kände att lifvets lycka var slut och hemmets frid förbi. Hon ville med döden försöna sitt brott, men hon tog vårt barn med sig, ty hon ville rädda det undan syndens förbannelse, skref hon.

Hon skar ihjäl sig och barnet. Jag lyckades få läkaren att gifva sitt ord om, att det skett i vansinne och detta höll pratet borta till en del.

Styrman, det är efter striderna för mig, förstår Ni, efter striderna. Hon som jag höll så kär, sofver blodig och blek i den svarta grafven och vårt barn sedan, min ängel, åh, de sofva båda, båda! Det är bara slutet kvar för mig och sedan är verket fullbordadt, rusdryckernas verk.

Han tystnade åter. Åh, hvilken förfärande smärta låg ej i hvarje litet drag af hans härjade ansikte, hvilken förtviflan glödde ej i den mörka blicken.

— Hvar reser Ni nu? frågade jag sakta.

Hvart jag reser! Inte vet jag det! Till döden, hoppas jag, till ro i det tysta. Jag kunde ju ej stanna därborta vid deras graf, och så frestades jag så förfärligt att

mörda honom som drog min älskade hustru till fallet. Bort, bara bort!

— Har Ni då intet mål för Er färd?

Han fattade min hand, tryckte den krampaktigt, såg mig in i ögonen med den där brännande blicken och sade:

— Jo, jag har ett mål, men Ni skall ej fråga mig om det. Ni vet mycket nog nu, mer än någon annan. Säg det åt hvem Ni vill, men glöm mitt namn. Låt det ej finnas rusdrycker i Ert hem, styrman, de bringa blott förbannelse. Nu låter Ni mig få ett glas gift till, och så säger jag tack och farväl.

Han tog konjaksbuteljen, fylde sitt glas och tömde det i ett drag.

— Skall Ni ej dricka, styrman Granton?

— Nej, nej, aldrig mer! ropade jag och sprang upp.

— Hjälpe Er den Evige ofvan stjärnorna, att löftet ej må brytas, sade han och gick.

Länge satt jag tyst och dystert på min stol därnere i hytten, och i min själ arbetade så många olika känslor och tankar. Plikten kallade mig, och jag gick till mitt arbete, drömmande och tankspridd.

Nästa morgon såg jag den stackars mannen igen. Med ett leende hälsade han

på mig, men vände sin blick till vågorna genast igen. Han tycktes älska att se på hur vattnet sjöd kring båten. Kanske stämde det väl öfverens med känslorna i hans inre.

Några timmar senare ljöd ropet — En man öfver bord! Och då jag skyndade fram, såg jag ett hufvud öfver vattnet. Ett ögonblick vändes det bleka ansiktet emot oss, och han försvann i djupet.

Han hade nått målet, kommit till slutet. Hafvet är tyst det säger ej hans namn om äfven hviskande böljesvall vill tälja hans lifssaga i brutna toner. Han sofver i ro därute i det stora djupet! Hvile böljan lätt öfver honom.

*

*

*

Styrman Granton tystnade. Våra cigarer hade slocknat, hans hade fallit ned på golfvet, utan att vi sett det, så intresserade och uppmärksamma hade vi varit. Granton suckade och torkade bort en tår som trängde fram i ögonvrån.

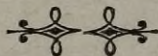
— Nu veten I kära vänner, hvarför toddyn fattas i kväll och hvarför den alltid kommer att vara utestängd härifrån.

I ären alltid lika välkomna till mitt hem men hädanefter är jag en nykter man. Jag vill ej draga in förbannelsen i mitt hus.

— Det gör du rätt i Granton, sade gamle styrmannen och snöt sig så eftertryckligt, att lampan darrade på bordet; jag slutar upp jag med. Vi få väl försöka dricka kaffe, som käringarna, det kan ingen hjälpa, när nu den lilla toddyn kan vara till så mycket ondt.

Och i gubbens ord instämde vi allesammans, och ingen af de den kvällen samlade vännerna har sedan smakat rusdrycker. Men i Grantons hem ha vi varit många gånger och gamle styрман påstår numera, att toddyn är ett evigt elände, som smakade betydligt mycket sämre, än det präktiga kaffe, med hvilket fru Granton trakterar oss. Och han har rätt!

Många historier ha vi fått höra af Granton, men ingen sådan, som den vi hörde vår första kväll som nykterister.

Subskriptionsanmälan.

Den bok, som härmed anmäles till subskription, har till titel "Olycksbarnet" och är skriven af Pastor Leonard Strömberg, af hvars författarehand redan tvenne arbeten blifvit utgifna, nemligen "Små blommor" (dikter) och "Olika banor" (noveller), hvilka båda arbeten erhållit utmärktå vitsord i en stor del tidningar. I Amerika, der han nu vistas, har Herr Strömberg blifvit belönad med 1:sta och 2:dra pris för en skrift benämnd "Klöverbladet".

„Olycksbarnet,,

är en skildring med ädla tendenser. Grundad på verkligheten och tecknande händelser ur det dagliga lifvet, är boken genom sitt innehåll både **underhållande** och **väckande**. Man behöfver ej heller läsa många sidor ur boken innan man finner intresset fångsladt på ett sådant sätt, att man ej gerna lägger henne ifrån sig förrän man nått sista sidan och när man slutat läsniugen, gör man det med en känsla af att ha läst en god bok.

Boken blir illustrerad, tryckt på fint papper och kommer att omfatta omkring 25 häften. Hvarje häfte, som utkommer med en veckas mellanrum, kostar 10 öre.

Subskribentsamlare erhålla hög rabatt och kunna påräkna god förtjenst.

De som vilja mottaga subskriptionslistor och profhäften kunna erhålla sådana hos förläggaren

Adress: A. P. Skog, Östersund.

Köpmangatan 28.

Billigaste Lifförsäkring

för Absolutister

är Nykterhetsvännernas själfhjälpsföreningar.

Templarordens

St. Tempels Lifförsäkringstond som är den äldsta i Sverige räknar f. n. v. omkring 10,000 ömsesidigt ansvariga medlemmar och har under sin elfvaåriga tillvaro till aflidna medlemmars anhöriga utbetaldt omkring en million kronor.

Goodtemplarordens

själfhjälpsförening, grundad 1889, har sedan dess början utbetaldt omkring 400,000 kronor, och består f. n. v. af omkring 7,000 medlemmar med ömsesidig ansvarighet.

Denna form af lifförsäkring är för mindre bemedlade den lämpligaste, emedan afgifterna erläggas cussecift och förekommer endast då något dödsfall inträffar bland medlemmarne, och då endast med en obetydlig afgift olika i olika åldersklasser.

Absolutister män och kvinnor f. o. m. 15 t. o. m. 55 år vinna inträde omedelbart efter sedan de inträdt i Templar- eller Goodtemplarorden och förete läkarebetyg.

Vidare upplysningar kunna erhållas i lokaltempel eller loger på de platser der ordnarne äro representerade.